

Michael Gatterer S. J. Katechetik. Dritte, umgearbeitete Auflage. Innsbruck, F. Rauch 1924. VII. + 656. gr. 8°. M. 13.50, geb. M. 15.

U ovom opsežnom djelu obraduje innsbruški sveučilišni profesor P. Gatterer povijest kateheze i katehetike (15—60), sadržaj kateheze (biblija, katekizam i liturgika s naučnim planom, (60—148), katehetskiju metodu (148—443) i hodegetiku ili dušobrižničku skrb za djecu (443—650). Čitava je obradba opširna i solidna i pokazuje u jednoj ruci veliku piščevu erudiciju, a u drugu ruku njegov smisao za praksu.

Da spomenem mišljenje P. Gatterera o nekim pitanjima, koja se raspravljaju u našem katehetskom svijetu.

Naučni plan treba da bude ujedno i uzgojni plan. U nižim razredima vodi biblija, u višim razredima katekizam (122, 125). Liturgijski život prožimlje čitavu vjeronaučnu obuku (108, 125). G. traži encikličku, a ne progresivnu obuku (135). Svaka je kateheza jedna metodička jedinica s ovim stupnjevima: priprava, podavanje i tumačenje, obrazloženje, primjena i vježba, «utiskivanje» (Einprägung). »Dok Herbart i Ziller previše naglašavaju misaonu stranu i kod uzgoja čudi i volje (Gesinnungsbildung), gradi F. W. Foerster sve na težnjama... To je uspješnije, ako se samo kod toga ne zanemari razum. Ako uspjesi mnogih nastojanja oko podignuća kateheze zadnjih dvadeset godina nijesu srazmjerni s velikim naporima, koji su u tom smjeru učinjeni, razlog je, što se i nesvjesno previše njegovalo Herbart-Zillerov intelektualizam. (203). Zato preporuča G. kod odraslih učenika psihološko obrazloženje po uzoru Foersterovu (245), naglašujući uvijek potpunost

kršćanske nauke i naročito činjenicu Božje objave i crkvene nauke (249).

Budući da čitava kateheza služi u zadnjoj instanciji uzgoju kršćanskog života, to vjeronaučni sat nije samo sat učenja, nego sat rada i života (118, 183). Pozivajući se na sv. Augustina drži G., da je neuspjehu naše kateheze krivo to, što se poučavanje ne subordinira vjerskom uzgoju (156 do 158). Zato on opširno i vrlo praktično obrađuje kreposti vjere, ufanja, ljubavi i poniznosti (331—408).

Preporučujemo učiteljima katehetike na bogoslovskim učilištima, učiteljskim školama i svim katehetama.

Dr. Dragutin Kniewald.

Michael Gatterer S. J. Kinderseelsorge, Innsbruck 1924. VIII. + 223 gr. 8°. M. 3.40., geb. M. 5.—.

To je izvadak iz Gattererove katehetike, u kojem pisac obrađuje dušobrižničku skrb za malu djecu i onda za školsku djecu. Nažalost i ovdje, kao i u svojoj katehatici, govori ex professo samo o (austrijskoj) osnovnoj školi i na koncu o Fortbildungsschule, dok o srednjim i visokim školama ne govori posebno.

Osobito opširno govori o euharistijskom uzgoju djece, o sv. ispovijedi, o potvrđi, a obazire se i na sva praktična pitanja, na eksercicije, kongregacije, dom, posjete, knjige i časopise, organizacije i t. d. U svemu je savremen, miran i oprezan. Sv. misu želi, da djeca ne slušaju samo, nego da i sudjeluju kod nje (34). Pisac želi, da odraslija djeca sudjeluju kod sv. mise s misalom u ruci, da se tako pomalo počne zajednički pjevati Gloria, Credo, Sanctus... kod pjevane mise (45).

Govoreći o sv. ispovijedi drži G., da za djecu prvih triju razreda nije potreban shema za ispitivanje savjesti, što više, da nema od njega ni velike koristi. Ispovijedanje ne smije